

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1998

Utgiven i Helsingfors den 30 november 1998

Nr 855—857

INNEHÅLL

Nr		Sidan
855	Lag om upphävande av 3 § 21 punkten lagen angående rättighet att idka näring.....	2303
856	Statsrådets beslut om anskaffning, trygg användning och besiktning av maskiner och annan arbetsutrustning som används i arbete	2304
857	Skattestyrelsens beslut om ändring av beslutet om sätten för och storleken av förskottsinnehållning	2318

Nr 855

Lag

om upphävande av 3 § 21 punkten lagen angående rättighet att idka näring

Given i Helsingfors den 20 november 1998

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs 3 § 21 punkten lagen den 27 september 1919 angående rättighet att idka näring (122/1919), sådant detta lagrum lyder i lag 858/1941.

2 §
Denna lag träder i kraft den 1 december 1998.

Helsingfors den 20 november 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Handels- och industriminister *Antti Kalliomäki*

RP 81/1998
EkUB 16/1998
RSv 90/1998

Nr 856

Statsrådets beslut**om anskaffning, trygg användning och besiktning av maskiner och annan arbetsutrustning som används i arbete**

Utfärdat i Helsingfors den 25 november 1998

Statsrådet har vid föredragning från social- och hälsovårdsministeriet med stöd av 47 § lagen den 28 juni 1958 om skydd i arbete (299/1958), sådant detta lagrum lyder i lag 144/1993, beslutat:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpning

De krav på säkerhet och hälsa som föreskrivs i detta beslut skall iakttas vid anskaffning och användning av maskiner, redskap och andra tekniska apparater samt installerade kombinationer av dessa (*arbetsutrustning*) i arbeten på vilka lagen om skydd i arbete (299/1958) tillämpas. Bestämmelserna i 2—4 kap. tillämpas på sådan arbetsutrustning som då den används kan ha samband med sådana risker som avses i bestämmelserna i fråga.

Med *användning av arbetsutrustning* avses i detta beslut varje aktivitet som innebär utnyttjande av arbetsutrustning, såsom start och stopp samt användning, transport, reparation, ändring, service och rengöring av arbetsutrustningen.

Utöver vad som föreskrivs i detta beslut skall det som i lagen om skydd i arbete eller med stöd av den särskilt föreskrivs om användning och besiktning av arbetsutrustning iakttas. Om utsläppande av maskiner på marknaden och överlåtelse av maskiner bestäms särskilt.

2 §

Anskaffning och underhåll av arbetsutrustning

Arbetsgivaren skall se till att arbetsutrustning som anskaffas för användning i arbetet

uppfyller de krav som ställs på den i enlighet med särskilda bestämmelser om dessa krav, eller om sådana bestämmelser inte finns, de krav som anges i 2 och 3 kap. i detta beslut.

Arbetsgivaren skall sörja för att arbetsutrustningen under hela den tid som den används genom tillfredsställande underhåll hålls i ett sådant skick att den med avseende på säkerhet uppfyller kraven enligt 1 mom.

3 §

Arbetsutrustning som överlåts för användning

Arbetsgivaren skall vidta de åtgärder som behövs för att försäkra sig om att den arbetsutrustning som ställs till arbetstagarnas förfogande är lämplig för det arbete som skall utföras och för arbetsförhållandena i fråga och att arbetsutrustningen kan användas av arbetstagarna utan att deras säkerhet och hälsa äventyras. Arbetsutrustningen får användas endast för sådana arbeten och under sådana omständigheter som den lämpar sig för.

Vid valet av arbetsutrustning för arbetstagare skall arbetsgivaren ta hänsyn till arbetets karaktär och de särskilda förhållanden på arbetsplatsen som är av betydelse för arbetstagarnas säkerhet och hälsa samt de risker som användningen av arbetsutrustningen i fråga kan medföra.

Om det inte är möjligt att helt garantera arbetstagarnas säkerhet och hälsa vid användning av arbetsutrustning, skall arbetsgivaren vidta lämpliga åtgärder för att nedbringa riskerna till ett minimum.

1) Rådets direktiv 89/655/EGG; EGT nr L 393, 30.12.1989, s. 13

2) Rådets direktiv 95/63/EG; EGT nr L 335, 30.12.1995, s. 28

4 §

Placering av arbetsutrustningen

Arbetsutrustningen skall placeras, installeras och användas så, att riskerna i fråga om dem som använder arbetsutrustningen och andra arbetstagare minimeras. I detta avseende skall särskild uppmärksamhet fästas vid att det lämnas ett tillräckligt stort mellanrum mellan de rörliga delarna på arbetsutrustningen och fasta eller rörliga delar i dess närhet och att den energi eller det ämne som arbetsutrustningen förbrukar eller producerar kan flyttas på ett säkert sätt.

Hop- och nedmontering av arbetsutrustning skall göras under trygga omständigheter och med beaktande av tillverkarens eventuella anvisningar.

Sådan arbetsutrustning som vid användning kan träffas av blixten, skall med ändamålsenliga anordningar eller genom lämpliga åtgärder skyddas mot följderna av den.

5 §

Risker som hänför sig till arbetsutrustning

Arbetsgivaren skall se till att arbetstagarna görs uppmärksamma på de risker de utsätts för, den arbetsutrustning som finns i deras omgivning liksom på de eventuella förändringar som arbetsutrustningen i deras närmaste omgivning berörs av, oavsett om arbetstagarna själva använder arbetsutrustningen i fråga.

6 §

Undervisning och anvisningar

Arbetsgivaren skall ge arbetstagaren tillräcklig undervisning och handledning i användningen av arbetsutrustningen, de erfarenheter som man fått under användningen av den och i undvikande av faror och sådana exceptionella situationer som kan förutses. Vid behov skall anvisningarna vara skriftliga. Vid användningen av arbetsutrustning skall givna anvisningar samt tillbörlig omsorg och försiktighet iakttas.

De skriftliga anvisningarna och andra uppgifter som avses i 1 mom. skall vara begripliga för de arbetstagare som berörs.

Om användningen av arbetsutrustningen sannolikt är förknippad med någon särskild

risk för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa, skall arbetsgivaren se till att endast arbetstagare som har fått särskild undervisning och handledning använder arbetsutrustningen samt utför reparations-, ändrings-, service- och underhållsarbeten.

7 §

Ergonomi

Arbetsgivaren skall sörja för att vid användning av arbetsutrustningen beaktas arbetsplatsens utformning och arbetstagarnas arbetsställning samt de ergonomiska principerna.

8 §

Övervakning och kontroll av arbetsutrustningens funktionsduglighet

Arbetsgivaren skall med lämpliga medel övervaka funktionsdugligheten hos den arbetsutrustning som används.

Arbetsutrustning skall i enlighet med vad som särskilt bestäms om besiktningsskyldighet i 5—8 kap. i detta beslut eller någon annanstans undergå idrifttagningsbesiktning och revisionsbesiktning.

Arbetsutrustning som skall undergå idrifttagningsbesiktning eller revisionsbesiktning får inte användas i arbete, om inte besiktningen har utförts på behörigt sätt. Om arbetsutrustningen har en huvudsaklig användare, skall han eller hon i mån av möjlighet ges tillfälle att delta i besiktningen.

9 §

Samarbete

Om samarbetet och informationen mellan arbetsgivare och arbetstagare bestäms särskilt.

2 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsutrustningen

10 §

Styrsystem och manöveranordningar

Sådana manöveranordningar på en arbets-

utrustning som kan påverka säkerheten skall vara klart synliga och identifierbara och vid behov vara märkta på ett ändamålsenligt sätt.

Manöveranordningarna skall, utom i de fall då någon annan placering är nödvändig i fråga om vissa manöveranordningar, vara placerade utanför riskområdet och så att användningen av dem inte medför ytterligare risker. Manöveranordningarna får inte ge upphov till fara på grund av en oavsiktlig manöver.

Användaren skall vid behov från huvudmanöverplatsen kunna förvissa sig om att ingen befinner sig inom riskområdena. Om detta inte är möjligt skall det finnas ett säkert varningssystem som före varje start automatiskt ger en ljud- eller ljussignal. Då skall arbetstagaren ha tillräcklig tid eller möjlighet att på annat sätt undgå fara som beror på start eller stopp av arbetsutrustningen.

Styrsystemen skall vara säkra. De skall väljas med hänsyn till de brister, störningar och begränsningar som sannolikt kommer att yppa sig under planenlig användning.

11 §

Start

Start av en arbetsutrustning skall endast kunna ske genom en medveten manöver med ett för ändamålet avsett manöverdon. Detta skall gälla även då

1) arbetsutrustningen startas på nytt, oavsett anledningen till stoppet,

2) arbetsutrustningen besiktas till följd av en betydande förändring av arbetsfunktionen, t.ex. hastighet, tryck eller någon annan egenskap, utom i det fall att en sådan återstart eller ändring av arbetsfunktionen inte utsätter arbetstagarna för någon risk.

Bestämmelserna i 1 mom. 1 och 2 punkten tillämpas inte på sådan återstart eller förändring i arbetsfunktionen som ingår i det normala arbetsförloppet i en automatisk anordning.

12 §

Stopp

Arbetsutrustningen skall vara försedd med ett manöverdon som gör det möjligt att stoppa den helt och under säkra förhållanden.

Varje arbetsställe skall ha ett manöverdon, som gör det möjligt att beroende på typ av risk stoppa hela eller delar av arbetsutrustningen så, att utrustningen är i ett säkert tillstånd. Stoppdonet skall ha prioritet över startanordningen. När arbetsutrustningen eller dess farliga delar har stannat, skall energitillförseln till de aktuella drivanordningarna avbrytas.

13 §

Nödstoppsanordning

I mån av möjlighet och med hänsyn till arbetsutrustningens risker och dess normala stopptid skall arbetsutrustningen vara försedd med en nödstoppsanordning.

14 §

Säkerhetsanordningar

Arbetsutrustning som medför fara på grund av fallande föremål eller något som kastas ut, skall vara försedd med lämpliga säkerhetsanordningar som är anpassade efter risken.

Arbetsutrustning som medför fara på grund av utsläpp av gas, ånga eller vätska eller spridning av damm, skall vara försedd med lämpliga inneslutnings- eller ut-sugningsanordningar i närheten av spridningskällorna.

15 §

Stabilisering

Arbetsutrustningar och delar i dem skall, när det behövs för arbetstagarnas säkerhet och hälsa, vara stabiliserade genom fastspänning eller på annat sätt.

16 §

Risk för skada på arbetsutrustning

När det föreligger fara för sprängning av arbetsutrustningen eller för brott på dess delar, och detta kan medföra betydande fara för arbetstagarnas hälsa och säkerhet, måste lämpliga skyddsåtgärder vidtas.

17 §

Skydd för rörliga delar

Om det finns risk för olyckor på grund av mekanisk kontakt med arbetsutrustningens rörliga delar, måste dessa vara försedda med skydd eller säkerhetsanordningar som förhindrar tillträde till riskområden eller stoppar de farliga delarnas rörelse innan man når riskområdena.

Skydden och säkerhetsanordningarna

- 1) skall vara av robust konstruktion,
- 2) får inte medföra ytterligare risker,
- 3) får inte vara lätta att avlägsna eller sätta ur funktion,

4) måste vara placerade på tillräckligt avstånd från riskområdet,

5) får inte mer än nödvändigt skymma uppsikten över utrustningens operationer,

6) måste tillåta de åtgärder som behövs för att montera eller byta ut delar samt för underhållsarbete, varvid tillträde skall vägras endast till det område där arbetet utförs; åtgärderna skall om möjligt vidtas utan att skyddet eller säkerhetsanordningen behöver avlägsnas.

18 §

Belysning

Belysningen på områden och arbetsställen där arbete med eller underhåll av arbetsutrustning sker skall vara väl anpassad till arbetets natur.

19 §

Skydd mot kyla och hetta

Delar av en arbetsutrustning med hög eller mycket låg temperatur skall vid behov skyddas för att förhindra att arbetstagarna kommer i beröring med dem eller för nära dem.

20 §

Varningssystem

Varningssystemen på arbetsutrustningen skall vara entydiga och lätta att upptäcka och förstå.

21 §

Underhållsarbeten

Underhållsarbetet skall utföras med iakttagande av de anvisningar som gäller det och endast om det är nödvändigt medan arbetsutrustningen är i gång. Då arbetsutrustningen är i gång får dessa åtgärder vidtas endast av en person som blivit instruerad att utföra arbetet eller som är särskilt förtrogen därmed. Den som utför underhållsarbeten medan arbetsutrustningen är i gång skall använda för ändamålet lämpliga redskap och skyddsanordningar eller vidta åtgärder för att förlägga underhållsarbetet utanför riskområdena.

När det finns en underhållsjournal till arbetsutrustningen skall denna hållas aktuell.

22 §

Frånkoppling av energitillförseln

Varje arbetsutrustning skall vara försedd med lätt identifierbara anordningar med vilka all energitillförsel kan frånkopplas. Återinkoppling skall kunna ske endast under förutsättning att arbetstagarna inte utsätts för några risker.

23 §

Påskrifter

Arbetsutrustningen skall vara försedd med de skyltar och andra varningspåskrifter som krävs för arbetstagarnas säkerhet.

24 §

Säkert tillträde

Arbetstagarna skall ha säkra tillträdesvägar till alla ställen där deras närvaro fordras för produktions-, justerings- och underhållsarbete samt kunna uppehålla sig säkert på sådana ställen.

25 §

Brandrisk eller risk för utsläpp

Arbetsutrustningen skall vara konstruerad så att arbetstagarna skyddas mot risken att den fattar eld eller överhettas eller mot ut-

släpp av gas, damm, ånga eller andra ämnen som produceras av arbetsutrustningen, används vid drift eller lagras i den.

26 §

Explosionsrisk

Arbetsutrustningen skall vara konstruerad för att förhindra risken för explosion, vilket gäller såväl själva arbetsutrustningen som ämnen som produceras av den, används vid drift eller lagras i den.

27 §

Risk för kontakt med elektricitet

Arbetsutrustningen skall vara konstruerad så att arbetstagaren är skyddad mot risken att komma i kontakt med elektricitet.

3 kap.

Kompletterande bestämmelser om viss arbetsutrustning*Bestämmelser om rörlig arbetsutrustning*

28 §

Säkerheten i fråga om rörlig arbetsutrustning

Rörlig arbetsutrustning skall vara konstruerad så, att riskerna för föraren eller arbetstagare som åker med på arbetsutrustningen minimeras under förflyttningen. Detta gäller också risken för att komma i kontakt med hjulen eller transportbanden.

29 §

Säkerheten i fråga om drivenheter

Om en oförutsedd blockering i drivenheten mellan en rörlig arbetsutrustning och dess tillbehör eller det som flyttas kan medföra särskilda risker, skall arbetsutrustningen vara utrustad eller inrättad så att det inte uppstår någon blockering av drivenheten. Om sådana blockeringar inte kan undvikas, skall arbetsgivaren vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra att arbetstagarna kommer till skada.

Drivenheten på en rörlig arbetsutrustning skall fästas så, att den inte kommer åt att

släpa i marken och på så sätt samla smuts eller skadas.

30 §

Skyddskonstruktioner

Riskerna för att arbetsutrustningen välter under de faktiska driftsförhållandena skall på en rörlig arbetsutrustning som förflyttar arbetstagare förhindras med hjälp av

1) en skyddskonstruktion som förhindrar arbetsutrustningen från att tippa mer än ett kvarts varv, eller

2) en skyddskonstruktion som säkerställer att det finns tillräckligt med fritt utrymme runt föraren och de arbetstagare som befinner sig på utrustningen för den händelse att arbetsutrustningen tippas, eller

3) någon annan anordning med motsvarande egenskaper.

En skyddskonstruktion kan utgöra en integrerad del av arbetsutrustningen.

Dylika skyddskonstruktioner krävs dock inte om arbetsutrustningen är förankrad under användningen eller om utrustningen är konstruerad så att den omöjligt kan välta.

Om det finns risk för att en arbetstagare som befinner sig på arbetsutrustningen kan komma i kläm mellan delar av utrustningen och marken om utrustningen skulle välta, skall utrustningen vara försedd med en anordning som skyddar arbetstagaren.

31 §

Förarhytt

Rörliga skogsmaskiner (skogstraktorer) och grävmaskiner skall vara försedda med en väderbeständig och stabil skyddshytt som är säkert fastmonterad.

Om kraven för skyddsutrustning för traktorer och användning av EEG- typgodkända traktorer i farliga förhållanden bestäms särskilt.

32 §

Truckar

Truckar med plats för en eller flera arbetstagare skall konstrueras eller utrustas så, att risken för att trucken välter begränsas. Detta kan ske genom att

- 1) en förarhytt monteras, eller
- 2) en konstruktion som hindrar trucken från att välta monteras, eller
- 3) en konstruktion monteras som skyddar föraren från att komma i kläm mellan marken och delar av utrustningen om utrustningen skulle välta, eller

4) en konstruktion monteras som innebär att arbetstagarna spänns fast vid sätet och förebygger risken för att trucken välter.

Om det finns risk för att gods som trucken transporterar kan skada föraren om det skulle falla, skall trucken vara försedd med en lämplig utrustning som skyddar mot fallande föremål.

33 §

Självgående arbetsutrustning

Rörlig självgående arbetsutrustning som, när den är i rörelse, kan innebära fara för arbetstagarna skall, om inte något annat särskilt bestäms för viss arbetsutrustning, uppfylla följande krav:

1) arbetsutrustningen skall vara försedd med anordningar som gör det möjligt att förhindra att den obehörigen sätts igång,

2) arbetsutrustningen skall vara försedd med lämpliga anordningar som lindrar följderna av en eventuell kollision mellan två eller flera spårbundna arbetsutrustningar som är i rörelse samtidigt,

3) arbetsutrustningen skall vara försedd med broms- och stoppdon. När säkerheten så kräver skall arbetsutrustningen kunna stoppas med ett lätthanterligt eller automatiskt nödstoppsdon, om arbetsutrustningens egentliga styrsystem slutar att fungera,

4) om sikten från förarsätet från säkerhetsynpunkt är otillräcklig skall lämplig hjälp-utrustning installeras för att förbättra sikten,

5) arbetsutrustning som skall användas i mörker skall vara utrustad med en belysningsanordning som är avpassad för det arbete som utförs och som garanterar tillräcklig säkerhet för arbetstagarna,

6) om arbetsutrustningen, dess användning eller last medför brandrisk som äventyrar arbetstagarnas säkerhet, skall arbetsutrustningen vara försedd med lämplig utrustning för att släcka elden, om sådan inte finns på arbetsplatsen på tillräckligt nära håll,

7) fjärrstyrd arbetsutrustning skall stanna automatiskt så fort den lämnar kontrollområdet,

8) om det finns risk för att fjärrstyrd arbetsutrustning under normala förhållanden kan köra på en arbetstagare eller arbetstagaren kan komma i kläm, skall arbetsutrustningen förses med anordningar som förhindrar detta, om det inte finns andra säkerhetsanordningar mot risken för påkörning.

Bestämmelser om arbetsutrustning som används för lyft av last

34 §

Styrka och stabilitet

Om arbetsutrustning som används för lyft av last installeras permanent skall styrkan och stabiliteten hos utrustningen garanteras särskilt med hänsyn till de lyft som skall göras och belastningen på utrustningens fäst- och upphängningspunkter.

35 §

Påskrifter på lyftanordningar och lyfttillbehör

Maskiner som används för lyft av last skall vara klart och tydligt märkta med sin nominella belastning och vid behov ha en lastskylt med uppgifter om den nominella belastningen för maskinens olika funktions-skeden.

Lyfttillbehör skall märkas så att det klart kan utläsas vad som är utmärkande för säker användning av dem.

Lyftredskap och annan lös hjälp-utrustning som används för lyft skall vara sådan att lyftoperationen kan genomföras på ett säkert sätt. Vid lyft av förpackningar skall märkningarna på förpackningen tas hänsyn till, eller om sådana inte finns skall lyftets säkerhet tryggas på något annat sätt innan arbetet inleds.

36 §

Påskrift med förbud mot personlyft

Arbetsutrustning som inte är avsedd att användas för att lyfta personer skall vara försedd med en lämplig och tydlig påskrift med förbud mot personlyft, om det föreligger en risk att den oavsiktligt kan användas för detta ändamål.

37 §

Permanent installerad arbetsutrustning

Permanent installerad arbetsutrustning skall installeras så, att den risk som åsamkas arbetstagarna på grund av att lasten oavsiktligt kränger, faller fritt eller lossnar minimeras.

38 §

Personlyftanordning

Arbetsutrustning som är avsedd att lyfta eller flytta personer skall vara konstruerad så, att den då den är i användning

1) är försedd med lämpliga anordningar som eliminerar risken för att arbetskorgen faller,

2) eliminerar risken för fall från arbetskorgen,

3) eliminerar risken för att personer som befinner sig i arbetskorgen skadas, kommer i kläm eller blir instängda,

4) garanterar säkerheten för arbetstagare som har blivit instängda i arbetskorgen på grund av att utrustningen råkat i olag, samt att de kan befrias ur den.

Om användning och besiktning av hängställningar och bygghissar samt om skyddsanordningar för dem bestäms särskilt.

4 kap.

Bestämmelser om trygg användning av viss arbetsutrustning*Bestämmelser om användning av rörlig arbetsutrustning*

39 §

Förarens behörighet

Rörlig självgående arbetsutrustning får föras endast av sådana arbetstagare som har fått behörig handledning för att tryggt kunna föra arbetsutrustningen eller som innehar körrätt för arbetsutrustningen i fråga enligt vad som särskilt bestäms om detta.

40 §

Trafik på arbetsplatsen

För ordnande av trafiken med rörlig

arbetsutrustning på arbetsplatsen skall ändamålsenliga trafikanvisningar utarbetas.

Arbetet skall ordnas så att arbetstagare som rör sig till fots hindras från att komma inom aktionsradien för rörlig självgående arbetsutrustning. Om arbetet ändå kräver att arbetstagaren rör sig till fots inom ett sådant område, skall hans säkerhet garanteras genom ändamålsenliga åtgärder.

41 §

Transport av arbetstagare och utförande av arbete under transporten

Transport av arbetstagare med maskindrivnen rörlig arbetsutrustning förutsätter att transporten sker tryggt. Om arbete utförs under transporten skall körhastigheten anpassas efter situationen.

42 §

Skydd mot avgaser

Arbetsutrustning som drivs med förbränningsmotor får inte användas inom arbetsområdet, om inte behövliga åtgärder har vidtagits för att garantera arbetstagaren tillgång till tillräcklig andningsluft som är ofarlig för hans eller hennes hälsa och säkerhet.

Bestämmelser om användning av arbetsutrustning för lyft av last

43 §

Definitioner

Med *kran* avses i detta beslut en maskindriven lyftanordning som används till att lyfta, sänka och förflytta last och i vilken lasten rör sig endast om den styrs av en lyftlina, lyftkedja eller motsvarande konstruktion. Som kran anses också en sådan lyftanordning där lastens svängningar begränsas med anordningar som förflyttas tillsammans med kranen.

Med *tornkran* avses i detta beslut en lyftkran i vilken den bärande delen utgörs av en tornkonstruktion och tornkonstruktionens övre del av en utliggande balk som är fäst med hjälp av staglinor eller strävor vid tornkonstruktionens övre del eller med staglinor som löper genom tornkonstruktionens topp till dess bas.

Med *lastbilkran* avses i detta beslut en kran som har monterats på en lastbil, ett motorredskap, något annat fordon eller en släpvagn och som huvudsakligen är avsedd att användas för lastning av fordonet.

Med *mobilkran* avses i detta beslut en lyftkran som är försedd med hjul eller band och som fritt kan förflyttas från en plats till en annan med egen motor eller kopplad till ett fordon.

Med *personlyftanordning* avses i detta beslut en maskindriven anordning som är stationärt installerad eller byggd på ett fordon eller ett flyttbart underlag och som är avsedd för lyftning av personer för utförande av arbete på anordningens arbetsplattform.

Med *billyft* avses i detta beslut en maskindriven anordning som är avsedd för lyftning eller lutning av en bil eller något annat fordon för service, smörjning, reparation eller något annat arbete som utförs under fordon.

44 §

Val av kran

Kranen skall med beaktande av lyftbehovet ha tillräcklig prestanda och även i övrigt vara lämplig för sitt ändamål. Förhållandena i vilka kranen används skall motsvara de förhållanden för vilka den planerats.

I fråga om kranens placering och sikten på arbetsområdet skall de krav beaktas som en trygg användning ställer.

45 §

Personlyft

Personlyft får utföras endast med arbetsutrustning som är avsedd för detta ändamål. Om användning i undantagsfall av sådan arbetsutrustning som är tillverkad för lyft av varor för personlyft samt om personlyft vid byggnadsarbete bestäms särskilt.

46 §

Arbetsutrustningens stabilitet

För lyft av last avsedd rörlig arbetsutrustning eller arbetsutrustning som skall nyinstalleras skall användas så att arbetsutrustningens stabilitet säkerställs med hänsyn till

plattformens kvalitet och de driftsförhållanden som kan förutses.

47 §

Planering, övervakning och utförande av lyftarbete

Arbetsgivaren skall se till att lyftarbetet planeras noggrant, att det övervakas på lämpligt sätt och att det utförs utan att arbetstagarens säkerhet äventyras.

Om en last måste lyftas samtidigt med två eller flera kranar, skall arbetsgivaren göra upp en plan för lyftarbetet för att säkerställa samordningen av funktioner.

Arbetsgivaren skall planera lyften så att onödig trafik inte förekommer under lasten eller på riskområdet medan lyft pågår. Om arbete dock måste utföras under sådana förhållanden skall arbetsgivaren vidta lämpliga åtgärder för att trygga arbetstagarens säkerhet.

48 §

Förhindrande av sammanstötning och vältning

Om två eller flera kranar installeras eller reses på arbetsplatsen så att deras aktionsradier överlappar varandra, skall arbetsgivaren vidta de åtgärder som behövs för att förhindra att lasterna eller delar av kranarna kolliderar.

För undvikande av att arbetstagarna utsätts för fara skall arbetsgivaren vidta tillräckliga åtgärder för att särskilt avvärja risken för att kranen välter.

Vid användning av rörliga kranar skall åtgärder vidtas för att förhindra att kranen börjar luta eller välter eller för att vid behov förhindra att kranen förflyttas eller förskjuts. Arbetsgivaren skall kontrollera att dessa åtgärder har vidtagits på behörigt sätt.

49 §

Faror som förorsakas av avbrott i lyftarbetet

Om kranen i händelse av ett tillfälligt eller fortgående avbrott i energitillförseln inte kan bära den last som skall lyftas, skall arbetsgivaren vidta de åtgärder som behövs för att förhindra att arbetstagaren på grund av detta utsätts för fara. Hängande last får då inte

lämnas utan tillsyn, utom om tillträde till farozonen har förhindrats och lasten är säkert förankrad och hänger på ett tryggt sätt.

50 §

Belastning av kran

Den belastning som är tillåten för kranen får inte överskridas. Arbetsgivaren skall vidta de åtgärder som behövs för att avvärja risken för att kranen välter eller skadas till följd av en eventuell oavsiktlig överbelastning.

Om de faror som förorsakas av överbelastning inte kan avvärjas på annat sätt, skall en kran vars största tillåtna belastning är minst 1 000 kg eller vars vältningsmoment är minst 40 000 Nm förses med ett överlastskydd som förhindrar uppkomsten av risksituationer.

51 §

Användning av kran

När en kran används skall särskild försiktighet och omsorg iakttas.

När ett arbetsskift börjar skall kranens säkerhets- och manöveranordningar kontrolleras på det sätt som har föreskrivits i tillverkarens anvisningar eller i särskilda föreskrifter som meddelats vid idrifttagningsbesiktningen eller vid en revisionsbesiktning. Kranföraren skall underrätta arbetsgivaren om fel och brister som han observerar hos kranen och som kan äventyra säkerheten. Kranen får inte användas förrän de fel och brister som kan äventyra säkerheten har avhjälpits.

52 §

Användning av kran utomhus

Vid användning utomhus skall vädrets och särskilt vindens och temperaturens inverkan på lyftets säkerhet beaktas. Användning av kranen skall avbrytas om väderförhållandena försämrats så att säkerheten i fråga om användningen äventyras.

53 §

Fastgörande och lossande av last

Vid hantering av last skall särskild omsorg

iakttas för att förhindra att lasten faller eller går sönder. Om en arbetstagare fastgör eller lossar lasten för hand, skall arbetet ordnas så att det kan utföras säkert och särskild vikt fästas vid att han eller hon direkt eller indirekt kan manövrera kranen.

54 §

Kranens manöverutrymme och förarhytt

Kranens funktioner och vid behov belastningen skall lätt och entydigt kunna kontrolleras från kranens manöverutrymme. När det inte är möjligt att från manöverutrymmet i tillräcklig omfattning bevaka lasten då den lyfts, skall ändamålsenliga hjälpmedel eller en signalman anlitas.

Om kranens konstruktion eller användningen av den eller förhållandena på arbetsplatsen är sådana att kranen inte kan styras på något annat sätt utan att säkerheten äventyras, skall kranen vara försedd med en ändamålsenlig förarhytt. En förarhytt enligt standarden SFS 4953 eller enligt harmoniserad europeisk standard eller en motsvarande förarhytt anses ändamålsenlig.

55 §

Förbindelse- och serviceleder

Till de ställen från vilka kranen manövreras skall finnas säkra och fasta förbindelseleder. Till de ställen som kräver regelbundet underhåll skall finnas sådana säkra förbindelseleder som behövs för undvikande av farliga situationer. Sistnämnda ställen skall ha tillräckliga serviceplattformar och serviceutrymmen som behövs i arbetet, såvida stället inte enkelt kan flyttas till serviceplatsen eller till ett annat säkert plan. Förbindelseleder och serviceplattformar enligt standarden SFS 4697 eller enligt harmoniserad europeisk standard eller motsvarande förbindelseleder och serviceplattformar anses ändamålsenliga.

En serviceplattform som kan flyttas bredvid en kran får användas endast när kranens storlek, konstruktion eller placering är sådan att en fast förbindelseled eller plattform inte rimligtvis kan fordras och när särskilda åtgärder för att trygga säkerheten har vidtagits. Serviceplattformen skall förvaras på arbetsplatsen eller vid behov snabbt kunna fås till platsen.

56 §

Bruks-, service- och besiktningsanvisningar

Sådana bruks-, service- och besiktningsanvisningar som säkerheten i arbetet kräver samt vid behov anvisningar för uppmontering, nedmontering och transport skall vara tillgängliga för kranföraren. Anvisningarna skall ständigt hållas å jour.

57 §

Kranförare och signalman

Kranföraren och den signalman som avses i 54 § skall vara myndiga och med hänsyn till hälsan lämpliga för uppgiften samt ha en sådan syn och hörsel som arbetet förutsätter. Avvikelse från åldersgränsen kan ske i enlighet med förordningen om skydd för unga arbetstagare (508/1986).

58 §

Lyftredskap

Lyftredskapen skall väljas med hänsyn till fästpunkterna och förankringsanordningarna för den last som hanteras samt med beaktande av väderförhållandena och lastens fastgöringssätt.

Det sätt på vilket lyftredskapen är ihopmonterade skall vid behov framgå tydligt för att användaren skall kunna klarlägga deras egenskaper.

Lyftredskap skall förvaras så att de inte skadas eller går sönder.

59 §

Behörighet för kranförare

Den som för en mobilkran skall ha avlagt en i lagen om yrkesexamina (306/1994) avsedd yrkesexamen och den som för en tornkran skall ha en lämplig del av en sådan yrkesexamen.

Om lastbilskranens lastmoment överstiger 25 tonmeter och om den används eller är avsedd att användas till huvudsakligen annat än lastning av fordon, skall föraren ha avlagt en yrkesexamen eller en del av den.

Föraren av en annan kran skall få sådan orientering och handledning som är tillräck-

lig med beaktande av kranens konstruktion och användning.

60 §

Transport under utbildning och utländska examina

I fråga om yrkesexamensinriktad utbildning eller utbildning inriktad på en del av en yrkesexamen och motsvarande läroavtalsutbildning har den läroinrättning som ger utbildning rätt att bevilja studeranden en tillfällig och begränsad rätt som fordras i samband med undervisningen att under uppsikt av en kompetent person föra en mobil- eller tornkran samt en lastbilskran som avses i 59 § 2 mom.

Behörigheten för en person som avlagt examen utomlands att föra en mobil- eller tornkran samt behovet av eventuell tilläggsutbildning behandlas av de läroinrättningar som tar emot de examina som avses i 59 § 1 mom.

5 kap.

Bestämmelser om besiktning av kranar och vissa lyftanordningar

61 §

Tillämpning

Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte kranar vars största tillåtna last är högst 500 kg. Arbetsgivaren skall innan en sådan kran tas i bruk första gången och efter att den installerats på ett nytt ställe på lämpligt sätt säkerställa att kranen är installerad på ett säkert sätt och att dess säkerhetsanordningar fungerar som sig bör.

62 §

Idrifttagningsbesiktning av kranar, personlyftanordningar och billyftar

Innan en kran, personlyftanordning, och billyft, med undantag av billyftar vars lyfthöjd är högst 0,5 meter och vid användningen av vilka arbete inte utförs under en last som endast bärs upp av lyftanordningen, tas i bruk första gången eller tas i bruk efter ett för säkerheten viktigt reparations- eller änd-

ringsarbete skall den undergå en idrifttagningsbesiktning.

Besiktningen omfattar besiktning av de delar och anordningar som är av betydelse för säkerheten, en provbelastning i enlighet med standarden SFS 4261 samt vid behov en kontroll av stabiliteten. Styrsystem som baserar sig på transmission utan kontakt (elektromagnetisk transmission) skall kontrolleras även då det installeras på en kran som används.

63 §

Revisionsbesiktning av kranar, personlyftanordningar och fordonslyftar

En i 62 § 1 mom. avsedd kran och lyftanordning som används skall undergå revisionsbesiktning och därtill hörande provkörning med ett års mellanrum samt därtill hörande provdrift enligt standarden SFS 4261 eller motsvarande provdrift med fyra års mellanrum. Tornkranar skall likväl besiktas med två års mellanrum.

Tiden mellan besiktningarna kan förlängas om kranen har använts i liten utsträckning, lasterna har varit lätta eller förhållandena vid användningen för övrigt synnerligen litet påfrestande för kranen. När användningen eller förhållandena vid den är särskilt påfrestande, skall tiden mellan besiktningarna förkortas i motsvarande grad. Provdrift skall dock ske vid varje revisionsbesiktning för kranar hos vilka överbelastning medför en risk för vältning och då kranens konstruktion har ändrats eller kranen helt eller delvis har monterats ner och åter monterats upp.

Vid en revisionsbesiktning skall utredas om användningen av kranen eller lyftanordningen har medfört betydande förändringar i fråga om säkerhet. Revisionsbesiktningen omfattar besiktning av de delar av kranen eller lyftanordningen som är av betydelse för säkerheten med beaktande av utmattnings, slitage, korrosion och övriga skador som användningen orsakar.

64 §

Tillverkarens och importörens anvisningar

Vid idrifttagnings- och revisionsbesiktningar skall tillverkarens eller importörens

anvisningar beaktas. Om sådana inte finns, skall de utarbetas av en sakkunnig.

65 §

Oförstörande provning

I samband med en revisionsbesiktning skall utöver den besiktning om vilken bestäms i 63 § i allmänhet med tio års mellanrum och vid behov även oftare tillämpas metoder för oförstörande provning. Dessutom skall sådana beståndsdelar som är viktiga med tanke på säkerheten och inte kan besiktas på annat sätt med nödvändiga mellanrum monteras ner.

66 §

Behörighet för besiktningsman

Om inte något annat bestäms i detta kapitel skall den som utför sådana idrifttagnings- och revisionsbesiktningar som avses i 62 och 63 § vara tillräckligt väl förtrogen med kranens eller lyftanordningens konstruktion och användning samt med besiktning. Besiktningarna skall ledas och övervakas av en person med minst teknikerutbildning vid en teknisk läroanstalt eller med motsvarande utbildning på institutsnivå, om inte besiktningsmannen har åtminstone sådan teknikerutbildning.

67 §

Övervakning av kranens skick

Om inte något annat framgår av tillverkarens anvisningar eller följer av kranens användning, skall kranens skick övervakas regelbundet och beroende på användningen och krantypen, med 1—3 månaders mellanrum.

68 §

Särsilda krav i fråga om besiktningsmän som besiktar vissa lyftanordningar

Idrifttagnings- och revisionsbesiktningar av torn- och mobilkranar, personlyftanordningar och bilslyftar samt lastbilkranar, om lastkranens lastmoment överstiger 25 tonmeter och om den används eller är avsedd att användas till huvudsakligen annat än lastning av for-

don samt idrifttagningsbesiktning av styrsystem baserat på transmission utan kontakt (elektromagnetisk transmission) skall utföras av en sakkunniginrättning med visad behörighet för uppgiften. Idrifttagnings- och revisionsbesiktning av personlyftanordningar och bilslyftar får också verkställas av en sakkunnig med visad behörighet för uppgiften.

Om besiktning av tornkranar på arbetsplatsen bestäms särskilt.

69 §

Behörighetsvillkor för sakkunniginrättningar

En sakkunniginrättning skall visa sin behörighet med

1) ett intyg som utfärdats av mätteknikcentralen eller av någon motsvarande myndighet i ett land som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

2) ett annat sådant intyg eller en annan sådan utredning som utfärdats av ett sakkunnigorgan som godkänts av det ministerium som ansvarar för arbetarskyddet och tillsynen över det eller som ministeriet har betraktat som tillräckligt omfattande med tanke på besiktningen.

70 §

Behörighetsvillkor för sakkunniga

En sakkunnig skall visa sin behörighet med

1) en lämplig yrkesexamen som avlagts i enlighet med lagen om yrkesexamina,

2) ett behörighetsintyg som utfärdats av mätteknikcentralen eller av något motsvarande certifieringsorgan som ackrediterats av en myndighet i ett land som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

3) ett annat sådant intyg eller en annan sådan utredning som utfärdats av ett sakkunnigorgan som godkänts av det ministerium som ansvarar för arbetarskyddet och tillsynen över det eller som ministeriet har betraktat som tillräckligt omfattande med tanke på besiktningen.

71 §

Påvisande av behörighet

En sakkunniginrättning eller sakkunnig

skall, om arbetarskyddsmyndigheten så kräver, förete ett sådant intyg eller en sådan utredning över sin behörighet som avses i 69 eller 70 §, sin kontrollapparat och sin kontrollutrustning samt en skriftlig beskrivning av de besiktningsmetoder som tillämpas.

72 §

Protokoll och anteckningar

Över varje besiktning om vilken föreskrivs i detta kapitel skall föras protokoll som skall hållas tillgängligt i arbetsutrustningen eller i dess omedelbara närhet i minst fem år efter besiktningen.

I tornkranar skall anteckning göras om besiktning.

6 kap.

Tilläggsbestämmelser för användning och besiktning av pressar

73 §

Tillämpning

Med press avses i detta kapitel excenter-, kant-, led- och friktionspressar samt pneumatiska och hydrauliska pressar. Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas också på maskindrivna gradsaxar, pressar för plast, pressgjutningsmaskiner samt med dessa jämförbara maskiner för pressnings- och skärningsarbete.

74 §

Anordningar som skyddar mot handskador

Pressar som är utrustade med öppna verktyg och där arbetsstycket matas in för hand mellan verktygen får inte användas om de inte är försedda med ändamålsenliga anordningar som skyddar mot handskador. Skyddsanordningar enligt den harmoniserade europeiska standarden SFS-EN 692 eller skyddsanordningar eller tekniska åtgärder med motsvarande säkerhetsnivå anses ändamålsenliga.

75 §

Besiktningar som pressar skall undergå

Manövreringsorgan, koppling och broms hos en excenterpress skall besiktas varje år. Styrsystemet samt det hydrauliska och pneumatiska systemet hos en hydraulisk eller pneumatisk press skall besiktas med jämna mellanrum med beaktande av tillverkarens anvisningar. Om sådana inte finns, skall de utarbetas av en sakkunnig.

7 kap.

Besiktning av arbetsutrustning i vissa fall

76 §

Idrifttagningsbesiktning av viss arbetsutrustning

Arbetsgivaren skall, om inte i detta beslut eller någon annanstans bestäms något annat om besiktning av arbetsutrustning, sörja för att säkerheten i fråga om följande anordningar eller arbetsutrustning kontrolleras innan de tas i bruk första gången, efter att de installerats eller flyttats till en ny arbetsplats eller ett nytt ställe eller efter att de tas i bruk efter ett betydande ändringsarbete:

- 1) anläggningar som är avsedda för tillverkning av kross (*krossanläggningar*),
- 2) anläggningar som är avsedda för tillverkning av asfalt (*asfaltverk*),
- 3) arbetsställningar som används till annat än byggnadsarbete.

77 §

Besiktning av lyftredskap och vissa lyftanordningar

Lyftredskap, manuella lyftblock, bak- och sidogavellyftar som är kopplade till fordon samt lyftbara lastningsplattformar skall, för säkerställande av att de fungerar på behörigt sätt, besiktas med ett års mellanrum, förutsatt att det inte med tanke på säkerhetsaspekter och till följd av den påfrestning arbetsutrustningen utsätts för är motiverat att förkorta eller förlänga tiden mellan besiktningarna.

De fel och brister som kommit fram vid besiktningen och som påverkar säkerheten

samt tidpunkten för den utförda besiktningen skall bokföras på ett lämpligt sätt.

78 §

Besiktning efter särskilda situationer

Arbetsgivaren skall se till att en sådan arbetsutrustning som enligt detta beslut skall besiktas dessutom alltid besiktas efter varje sådan exceptionell händelse som äventyrar arbetsutrustningens säkerhet och åtminstone

- 1) när arbetsutrustningens konstruktion har ändrats på ett sätt som påverkar säkerheten,
- 2) när arbetsutrustningens säkerhet har försämrats till följd av en ovan avsedd händelse,
- 3) efter en olycka eller en allvarlig risksituation i samband med användning av arbetsutrustningen och det finns skäl att anta att detta berott på arbetsutrustningens konstruktion,
- 4) när arbetsutrustningen tas i bruk efter att den inte har använts på länge, eller
- 5) när arbetsutrustningen tas i bruk efter att den varit utsatt för häftiga naturfenomen eller efter att den annars råkat ut för sådana förhållanden som eventuellt kan förorsaka risksituationer.

8 kap.

Besiktningsman och besiktningsprotokoll

79 §

Behörighet för besiktningsman

Den som utför besiktningen skall, om inte något annat bestäms om behörigheten för den som besiktar en viss arbetsutrustning, vara tillräckligt väl förtrogen med konstruktionen hos samt användningen och besiktningen av den arbetsutrustning som skall besiktas. Besiktningsmannen skall också kunna upptäcka eventuella fel och brister samt bedöma hur dessa påverkar arbetarskyddet.

80 §

Besiktningsprotokoll

Över varje besiktning av arbetsutrustning om vilken bestäms i detta beslut skall föras

protokoll, som skall bevaras i minst två år, om inte något annat bestäms. Besiktningsprotokollet eller något annat intyg över senast utförda besiktning skall hållas tillgängligt i arbetsutrustningen eller i dess omedelbara närhet.

9 kap.

Särskilda bestämmelser

81 §

Närmare bestämmelser

Det ministerium som ansvarar för arbetarskyddet och tillsynen över det kan vid behov utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av detta beslut.

Ministeriet kan vid behov bestämma att tillhörig arbetarskyddsmyndighet skall göras anmälan om olycksfall som inträffat vid användning av arbetsutrustning som avses i detta beslut och vid vilka det har uppstått person- eller sakskador.

Ministeriet kan vid behov ålägga arbetarskyddsbyrån vid ett arbetarskyddsdistrikt att på ett riksomfattande plan behandla ärenden som avser behörigheten för dem som utför besiktningar.

82 §

Undantag

Arbetarskyddsmyndigheten kan i enskilda fall av särskilda skäl medge undantag från detta beslut under förutsättning att arbetstagnas säkerhet tillgodoses genom andra åtgärder.

83 §

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

1. Detta beslut träder i kraft den 1 decem-

Helsingfors den 25 november 1998

Minister Terttu Huttu-Juntunen

ber 1998 med undantag av beslutets 45 § om vilkens ikraftträdande bestäms särskilt.

2. Beslutet gäller också sådan arbetsutrustning på arbetsplatsen som tagits i bruk innan detta beslut träder i kraft. Sådan arbetsutrustning som har tagits i bruk på arbetsplatsen före beslutets ikraftträdande skall uppfylla kraven i 30 §, 32 § 1 mom. 4 punkten eller 33 § i detta beslut före den 1 december 2002, om de bestämmelser som gäller när beslutet träder i kraft inte för någon arbetsutrustnings del förutsätter sådan säkerhetsnivå som bestämts i de nämnda paragraferna eller en högre skyddsnivå.

3. På kranar som har tagits i bruk före den 1 september 1990 tillämpas dock inte 50 § 2 mom. och 54 § 2 mom.

4. En person som innan detta beslut träder i kraft har behörighet att föra en mobil- eller tornkran, har utan hinder av bestämmelserna i detta beslut rätt att fortfarande utföra dessa uppgifter. Föraren av en lastbilkran som avses i 59 § 2 mom. skall skaffa sig denna behörighet före den 1 januari 2001. En examenskommission som svarar för yrkesexamina kan senast den ovannämnda dagen bevilja behörigheten även på grund av någon annan uppvisad redogörelse.

5. Besiktningar som avses i 68 § får till den 1 januari 1999 utföras även av personer eller sakkunniga eller sakkunniginrättningar som med stöd av de krav som gällde den 31 december 1993 varit behöriga eller genom statsrådets beslut förordnats att utföra dylika besiktningar. Sådana idriftagnings- och revisionsbesiktningar av lastbilkranar som avses i 62 och 63 § får före den 1 januari 2003 utföras av behöriga personer som avses i 66 §.

6. Genom detta beslut upphävs statsrådets beslut av den 22 december 1993 om trygg användning av arbetsutrustning (1403/1993) jämte ändringar.

Äldre regeringssekreterare Pertti Siiki

Nr 857

Skattestyrelsens beslut
om ändring av beslutet om sätten för och storleken av förskottsinnehållning

Utfärdat i Helsingfors den 5 november 1998

Skattestyrelsen har med stöd av 6 § 3 mom. 2 punkten lagen den 20 december 1996 om förskottsuppbörd (1118/96) fogat ett nytt 6 mom. till 10 § i sitt beslut av den 31 december 1996 om sätten för och storleken av förskottsinnehållning (74/97):

10 §	Deltidstillägg mk/månad	Förskottsinnehållnings- procent
På deltidstillägg som utbetalas med stöd av	1,00—3 000,00	20
34 a § förordningen om ändring av sysselsättningsförordningen (1330/1996) verkställs för-	3 000,01—4 000,00	25
skottsinnehållning på följande sätt:	4 000,01—	30

Detta beslut träder i kraft den 1 december 1998.

Helsingfors den 5 november 1998

Generaldirektör *Jukka Tammi*

Överinspektör Riitta Roos